

بسم الله الرحمن الرحيم

شورای عالی حوزه های علمیه خواهران قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران استان بوشهر

مدرسه علمیه فاطمه الزهرا (سلام الله علیها) شهرستان کنگان

مربوط به مسابقه رنده

گروه:

استاد راهنما: معصومه شهامتی فرد

اعضاء گروه: صغری عالی پور، زینب اربابی،

سال ۱۳۹۵-۹۶

چکیده

تعلیم و تربیت قرآنی اساس پایداری دین است. نظام تربیتی اسلام بر حقایق استوار است که انسان نیاز به رشد دارد و همه دوران زندگی را شامل می شود، اما دوران کودکی به گونه ای است که در آن تربیت بهتر، ماندگار تر و آسان تر صورت می گیرد. عوامل موثر بر تربیت کودک از یک طرف خانه و خانواده

واز طرف دیگر اجتماع است . تربیت اجتماعی مطلوب در تنهایی وبدون فراهم شدن فرصت های مناسب صورت نمی گیرد .جداشدن کودک از محیط خانه ووارد شدن در اجتماعی به نام مهد قرآن که هسته مرکزی آن را گروه همبازی ها وهمسالان ومربی تشکیل می دهد امر بدیهی است .مهد های قرآن مسئول آموزش قرآن به کودکان وتربیت دینی آنان است ومی تواند نقش سازنده ای در سرنوشت وآینده کودک داشته باشند .متاسفانه وجود برخی مسایل ومشکلات مانع از فعالیت قرآنی وتربیت دینی مهد های قرآن می شود . عدم برنامه ریزی کلان در آموزش قرآن ، عدم وجود نظارت هماهنگ وکارآمد تربیت مربی ، تاکید بیش از حد بر حفظ به جای انتقال مفاهیم ،عدم تناسب مفاهیم ارائه شده با سطح درک کودک ،روش ناکارآمد در آموزش قرآن ،مناسب نبودن فضای آموزشی ،عدم هماهنگی بین فرهنگ خانه ومهد ،حقوق ومزایای پایین مربیان ،وارد شدن فرهنگ غرب درمهد های قرآن و...از جمله آسیب هایی که می توان با ارائه راهکارهای چون واگذاری امر برنامه ریزی مهد های قرآن به متولی واحد، انتخاب مربیان شایسته و لایق برای مهد های قرآن ،دقت درمحتوای برنامه های آموزشی ،استفاده از روش های خلاق در امر آموزش ایجاد فضای آموزشی ایمن ،تمیز و بهداشتی، هماهنگی بین والدین و مسئولین در امر آموزش،حمایت مالی دولت از مهد های قرآن،ارتباط رسمی و غیر رسمی مربیان با والدین ،ترویج فرهنگ اسلامی در مهد های قرآن و.. آنان را برطرف نمود .

کلید واژه:آسیب ،راهکار،مهد قرآن،تربیت دینی.

مقدمه

تربیت به معنی پروراندن، آداب و اخلاق را به کسی آموختن آورده اند. معین، ص ۷۸۴

پرورش دادن، روش ها و اصول های تربیتی (بندریگی، ج ۲، ص ۱۷) معانی دیگر تربیت ذکر شده است. و در اصطلاح تربیت به معنی فراهم آوردن زمینه های فزونی و پرورش و زدودن و دور کردن ویژگی های ناپسند و زشت است به عبارت دیگر آموختن ادب اجتماعی و اخلاق به کودک که متناسب با محیط خانوادگی او می باشد. قاسمی، ۱۳۹۲، ص ۲۷

بنابراین تربیت عبارت است از پرورش و تقویت استعداد های مثبت و ایجاد هماهنگی لازم در بین آن ها همراه با از بین بردن استعداد های منفی؛ و به طور واضح تر هر گونه فعالیتی که معلمان یا والدین به منظور اثر گذاری بر شناخت، اخلاق و رفتار فرد دیگری بر اساس اهداف از پیش تعیین شده انجام می دهد. تربیت نامیده شده است. شعبان دخت، ۱۳۹۰، ص ۱۴ و ۱۳

دوره تربیت انسان یک دوره نامحدود است. شروع آن از آغاز حیات است و تقریباً تا رسیدن مرگ ادامه پیدا می کند. لذا هیچ دوره ای از زندگی انسان را نمی شود دوره ویژه تربیت به حساب آورد. نظام تربیتی اسلام بر حقایقی استوار است که انسان احتیاج مبرم به رشد و پرورش دارد و همه دوران زندگی را شامل می شود اما برخی از این دوران به گونه ای است که در آن تربیت بهتر و آسان تر انجام می گیرد از جمله این دوران، دوران کودکی و خردسالی است. در ایران قبل از اسلام کودکان در خانه یا آتشکده ها تربیت می شدند. با ظهور اسلام در ایران و تاکید اسلام بر تعلیم و تربیت و نیز تشویق و تاکید پیامبر (صلی الله علیه و آله و آئمه معصومین) علیهم السلام، بر احترام به کودک و توجه به او از طرفی و علاقه ایرانیان به فراگیری علم و دانش، از طرف دیگر، سبب شد که مراکز آموزشی به نام مکتب خانه ها به وجود آید. مکتب خانه ها مهم ترین مراکز آموزشی برای خردسالان بود که آموزش قرآن و تربیت دینی فرزندان مهم ترین وظیفه این مکتب خانه ها بود. کم کم با ورود فرهنگ های مختلف به کشور و تغییر سبک زندگی مردم مدرسه ها و کودکستان ها جهت مراقبت از کودکان به وجود آمدند. روز به روز شاهد رشد کمی این مراکز آموزشی هستیم. متأسفانه الگو برداری غلط از فرهنگ غرب منجر شد که مراکز آموزشی کودکان ما از رویه دینی و قرآنی فاصله بگیرند. اما خوشبختانه تشکیل مهد های قرآن حرکتی عظیم برای آشنایی کودکان با سرمایه های معنوی چون قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) بود. که می تواند نسلی ارزشی را برای آینده ایران اسلامی تربیت کند. امروزه دانشمندان به خوبی دریافته اند که دوران کودکی زیربنای زندگی انسان به شمار می آید و سعادت یا شقاوت دوران بزرگسالی در گرو شیوه تربیت کودکی است. روح و روان حساس کودک در آغاز زندگی همانند ماده خامی است که آمادگی هر گونه پرورش و تربیتی را دارد.

تربیت دینی فرزندان از همان آغاز تولد یا طبق رهنمودهای ائمه معصومین (علیهم السلام) (از قبل از انعقاد نطفه شروع می شود. در دوران کودکی ذهن و روان کودک به مسائل دنیوی از قبیل زن، فرزند و به دست آوردن ثروت مشغول نشده است و به راحتی آموزش و تربیت صحیح را می پذیرد.

خیلی از دانشمندان معتقدند که هفت سال اول زندگی کودک دوران طلایی تربیت فرزند است. اگر پدر و مادر و مربیان صبر و حوصله کافی و آگاهی لازم برای تربیت فرزند را به کار گیرند می توانند نهال نورسیده کودک را بارور و به رشد و ترقی برسانند.

و استعداد های نهفته را در مسیر رشدشان قرار دهند و این همان هدفی است که خداوند از آفرینش تمام هستی در نظر داشته است (قاسمی، ۱۳۹۲، ص ۲۹)

اسلام برای تربیت انسان و ساختن جامعه ای نمونه اصول و روش هایی را ارائه داده است که بابکاربردن آن ها از همان دوران کودکی می توان مسیر ترقی در رشد را هموار کرد.

اولین و مهمترین اصل برای تربیت یک انسان شایسته، خانواده و نوع تربیت یک فرزند است. چنانچه در قرآن آمده است: "یا ایها الذین امنوا قوانفسکم واهلیکم ناراً؛ ای کسانی که ایمان آورده اید خود را با خانواده خویش از آتش دوزخ نگه دارید" (تحریم ۶۱)

بنابراین هر پدر و مادری در مقابل تربیت دینی فرزندان خود مسئول است. علاوه بر این که خانواده باید هم و غم خود را برای تربیت دینی فرزند در داخل خانه بگذارند، باید مراقب تربیت دینی فرزندان در ورود به اجتماع نیز باشند.

تربیت اجتماعی مطلوب و سازگاری با گروه های اجتماعی در تنهایی و بدون فراهم شدن فرصت های مناسب صورت نمی گیرد این فرصت ها هر قدر زودتر برای کودک فراهم گردد رشد اجتماعی سهل تر خواهد شد.

از این رو جدانشدن کودک از محیط کوچک خانه و روی آوردن به محیط وسیعی که هسته مرکزی آن را گروه همبازی و همسالان تشکیل می دهند امر بدیهی است. بخصوص با ورود به این دنیای جدید برداشته مرادفات و آزادی کودک افزوده می شود، همچنین با توجه به کوچک بودن محیط خانواده و محدودیت های آموزشی و پرورشی و از طرف دیگر گسترش برنامه های آموزشی و پرورشی لازم است که والدین بر جهت تقویت در رشد شخصیتی و مستقیم نمودن پایه آموزشی فرزند خود در امر آموزش و پرورش تلاش نمایند.

در متون دینی و اسلامی مهم ترین وظیفه والدین در تربیت اسلامی فرزندان را آموزش قرآن عنوان کرده اند. نویسنده در این نوشتار با استفاده از ابزار مشاهده در مهد قرآن ها و مصاحبه با متولیان چند مهد قرآن در شهر مربوط به نتایج جدید دست یافتند.

آموزش قرآن از هر دو حیث روشی و محتوایی دارای اهمیت است و چون تاثیر گذاری برگرایش ها و بینش هادر دوران کودکی ماندگاری بیشتری دارد، انتقال مفاهیم قرآنی در این دوره سنی از اهمیت بیش تری برخوردار است. انس کودک با قرآن می تواند سرمایه ای باشد تا کودک به اقتضا در سنین بالا آموزه های قرآنی را راهنمای عمل خویش قرار دهد.

مهد های قرآنی و مراکز مشابه از جمله موسساتی هستند که در سال های اخیر برای تحقق این هدف تاسیس گردیده اند.

مهد های قرآن جدا از اهمیت و لزوم انس کودکان با قرآن می تواند بطور بالقوه در معرض آسیب قرار گیرند. بنابراین بررسی مهم ترین آسیب ها و چالش های مهد های قرآن و ارائه راهکارهای عملی می تواند تا حد زیادی در رفع این مشکلات مفید و سازنده باشد.

نویسنده با حساسیت خاص ابتدا با ابزار مطرح شده در بخش اول به بررسی آسیب های موجود در مهد قرآن ها پرداخت و در ادامه در بخش دوم به ارائه راهکار های می پردازد:

بخش اول: مهم ترین آسیب ها عبارتند از:

۱- عدم وجود برنامه ریزی کلان در آموزش قرآن به کودکان:

اولین و مهم ترین آسیب در مهد قرآن ها نداشتن برنامه یزی مناسب و کارآمد است.

دراداره مهدهای قرآن متولیان متعدد از جمله سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان اوقاف وامور خیریه، سازمان قرآن و عترت بسیج و سازمان بهزیستی فعالیت می کنند.

وجود متولیان متعدد در امر فعالیت های قرآنی و تفاوت رویکردها، تعدد و تنوع سیاست های در حوزه آموزش قرآن به کودکان رادری داشته است.

دغدغه های گسترش مهد های کودک در فعالیت های قرآنی برای کودکان زیر ۷ سال منجر به عدم برنامه ریزی دقیق و کلان تربیتی از حیث نوع ارتباط خردسال با قرآن در این مقطع سنی شده است. به نحوی که برخی اوقات سیاست ها و راهبردهای سلیقه ای نامتوازن بدون در نظر گرفتن سایر شرایط ابلاغ می شود. بنابراین عدم وجود ساختار نظارتی یکپارچه منجر به عدم پاسخگویی می شود). مجله اینترنتی تحلیلی خبری عیار آنلاین، ص (۳۵)

۲- عدم وجود نظام هماهنگ و کارآمد تربیت مربی ؛

مربیان نقش اساسی رادرتربیت دینی کودکان در مهد های قرآن برعهده دارند و باید بتوانند رفتارهای مورد نظر و رفتارهای بالفعل برنامه ریزی شده نهاد های آموزشی و پرورشی راتحقق بخشند و برای این که بتوانند منش و قالب های اسلامی را به کودکان آموزش دهند باید به گونه ای در عمل پایبند آنها باشند). داوودی، ۱۳۹۰، ص (۱۶)

یکی از سیاست های اتخاذ شده نسبت به مهدهای قرآن، توسعه کمی آن هاست. این روند روبه گسترش از یک سو و ضعف نظام تربیت مربی و عدم برنامه ریزی برای تربیت مربی قرآن از سوی دیگر، تأمین نیروی اجرایی و بالادست کادر مربی گری مهدهای قرآن را با مشکل مواجه کرده است. لذا به دلیل عدم تناسب نیاز با تقاضا در به کار گیری افراد، پذیرش دقیقی نسبت به انتخاب مربیان و کادر آموزشی صورت نمی گیرد. مثلاً بعضاً افرادی به عنوان مربی مهدهای قرآن فعالیت می کنند که با مهارت و شیوه های کار با کودک آشنا نیستند و یا خود ویژگی های روحی و شخصیتی کافی برای تعلیم قرآن را ندارند. این درحالی است که اولین ارتباط کودک با قرآن از طریق چنین مربیانی برقرار می شود). مجله اینترنتی تحلیلی خبری عیار آنلاین، ص (۳۶)

۳- تأکید بیش از حد بر حفظ به جای انتقال مفاهیم قرآنی ؛

درحال حاضر رویکرد حفظ محوری در آموزش قرآن به خردسالان غلبه یافته است. والدین انتظار دارند پس از مدتی کودک آن ها حافظ کل یا بخش هایی از قرآن شود.

این دغدغه گرچه فی نفسه اشکال ندارد اما انتظار ایجاد شده از کودک از یک سو و از موسسه مربوطه از سوی دیگر فشار روانی مضاعف رابركودک وارد خواهد کرد که این فشار روانی آسیب های تربیتی رادری خواهد داشت و منجر به باقی ماندن تبعات منفی در آینده کودک خواهد شد.

درحالی که باید توجه داشت که، حفظ قرآن به توانمندی خاصی نیاز دارد که در همه کودکان وجود ندارد. کودک در بستر خانواده خود چقدر با قرآن مأنوس شده است که ما در سیاست گذاری خود به دنبال گسترش برنامه های حفظ قرآن برای کودکان هستیم.

لازم به ذکر است متخصصین فن حفظ قرآن، معمولاً برای حفظ قرآن سن ۱۰ تا ۱۲ سالگی را پیشنهاد می کنند. بنابراین به نظر می رسد آن چه درمقاطع پیش از این اولویت بیشتری دارد انتقال مفاهیم کاربردی برای کودک در کنار حفظ مفهومی و موقعیتی است.

البته والدین محترم توجه داشته باشند که این مساله به معنای این نیست که اگر استعدادی برای حفظ قرآن در فرزند خود دیدند آن را پیگیری نکنند. بلکه اصل توجه به تفاوت های فردی نکته بسیار مهم و حایز اهمیت است). همان، ص (۳۶)

۴- عدم تناسب مفاهیم ارائه شده با سطح ادراک کودکان ؛

گاهی مربیان در بیان و انتقال مفاهیم قرآنی از تعبیری استفاده می کنند که خردسال هیچ ذهنیتی نسبت به آن ها ندارد و نمی تواند با موضوع ارتباط برقرار کند در این موارد، کودک به جای درک مفهوم، به حفظ طوطی وار می پردازد و در نتیجه خلاقیت و تفکر کودکان چندان پرورش نمی یابد.

۵- فضای آموزشی به عنوان نهادی آموزشی - پرورشی ، نقش مهمی در شکل دادن به رفتارها و نگرش ها ، و به طور کلی شخصیت کودک دارد.

ساختار اداری مهدهای قرآن برحسب نوع آن ها مانند بسته بودن یا باز بودن آثار متفاوتی دارد . باز بودن محیط امکان برواستعدادها و خلاقیت ها را در کودکان بوجود می آورد؛ و موجب رشد و تقویت اعتماد بنفس آنان می شود . بسته بودن ساختار مدیریتی و آموزشی روحیه اطاعت بی چون و چرا را رشد داده و ابتکار و خلاقیت را از کودکان سلب می کند . وقتی کودک روحیه ابتکار و خلاقیت خود را از دست داد، اعتماد بنفس او پایین می آید ، و در آینده نمی تواند فرد موفق باشد.

همچنین نوع وسایل و تجهیزات ، و چپش آنها بر رفتارها و نگرش های کودکان ، موثر است). داوودی، ۱۳۹۰، ص(۱۰۳-۱۰۵)

لازم است که محیط های آموزشی مهدهای قرآن حتی المقدور:

*تلفیقی از فضای رسمی) مدرسه(و غیر رسمی)خانه(باشد.

*امکان حضور والدین کودکان و مشارکت آنان در فرایند یاددهی و یادگیری را فراهم کند.

*امکان اجرای فعالیت های مختلف، در محورهای مختلف بازی ، قصه گویی ، نمایش خلاق و... را ایجاد کند.

*دارای فضای باز مناسب جهت فعالیت های ورزشی باشد.

*امکان اجرای فعالیت های فردی و گروهی را برای کودکان فراهم کند.

*متناسب با تعداد نوع آموزان بوده و مجهز به وسایل مورد نیاز باشد.

*در بر دارنده نکات ایمنی ، بهداشتی و رفاهی باشد.

*کف اتاق ها و سالن ها قابل شستشو و ضد عفونی کردن باشد.

*استفاده از رنگ های روشن و قابل شستشو در رنگ آمیزی دیوارها.

*پوشاندن زمین بازی کودکان با ماسه نرم ، چمن یا کف پوش اسفنجی.

۶- در تربیت بویژه تربیت دینی ، خانه و محیط آموزش، دو عامل اساسی هستند.

از این رو هماهنگی یا نا هماهنگی اقدامات تربیتی این دو نهاد تاثیر سرنوشت ساز، بر موفقیت و عدم موفقیت تربیت دینی کودک دارد). داوودی ، ۱۳۹۰، ص(۲۱۶)

اگر خانواده نسبت به موازین اسلامی بی توجه باشد، نمی توان انتظار داشت که تربیت دینی مهد قرآن موثر واقع شود و یا این که اگر خانواده ، خانواده ای مذهبی و دینی باشد ولی مربی شئون اسلامی را رعایت نکند، نمی توان انتظار داشت ، کودک مذهبی و متدین تربیت شود.

بنابراین تاثیر پذیری این دو نهاد از یک دیگر امری مسلم و حقیقی است.

برای حل این مشکل لازم است که والدین محترم دقت و توجه کافی را در انتخاب مربی و مهد قرآن برای فرزندان و کودکان خود داشته باشند ، و مطمئن شوند که فرهنگ مربی ، فرهنگی اسلامی و مطابق با فرهنگ خانواده کودک است. همچنین لازم است که مدیران و موسسین محترم مهد های قرآن در ابتدای شروع کلاس ها خانواده ها را از اهداف و برنامه های مهد قرآن آگاه نمایند و امور رابه

صورت شفاف و واضح برای والدین بازگو نمایند. در صورتی که بین فرهنگ خانه و مهد، دو گانگی ارزشی وجود داشته باشد، اثرات نامطلوبی را در روح و روان کودک خواهد گذاشت.

به گفته مقام معظم رهبری امام خامنه ای (حفظه الله تعالی): (خانواده و جامعه باید به عنوان یک واحد تربیتی هماهنگ و موثر، نقش خویش را قبل از حضور کودک در دبستان، در زمینه اجتماعی کردن کودک، پذیرش آداب و رسوم مفید و سازنده و نیز استقرار اخلاق نیکو در وی ایفا کنند؛ و این وظایف مهم را تنها به مربیان و معلمان حرفه ای نسپارند؛ زیرا شش سال اول زندگی کودک برای تکوین شخصیت وی اعم از رشد استعداد های منطقی و زبانی، تعادل عاطفی و توانایی برقراری روابط اجتماعی از اهمیت ممتازی برخوردار است. پس باور داشته باشیم که کودکان ما بسیاری از مسائل معنوی را درک می کنند و آموزش آنان در این سنین با روش های مناسب نه تنها مقدور و معقول، بلکه واجب و اساسی است) "بانکی پور فرد، ۱۳۸۴، ص ۶۴

۷- لازم و ضروری است که ارگان ها و متولیان مسئول مهد های قرآن حمایت مالی خود را نسبت به مهد ها ابراز نمایند. خیرین محترم نیز عنایت ویژه و خاصی به مهد های قرآن، که مرکز پرورش کودکان معنوی و دینی است، داشته باشند.

۸- مربیان محترم از طریق ارتباط های غیر رسمی، والدین را از میزان علاقه و توجه خود به کودکان آگاه سازند. مربیان درباره ویژگی های حرفه خود، شناختشان نسبت به یادگیری، پیشرفت کودکان و احترامی که برای رازداری و تمایل به کمک قائل هستند، با والدین گفت و گو کنند.

غالباً در خلال ارتباط های غیر رسمی کوتاه مدت و مکرر است، که روابط اولیه مربیان و والدین پی ریزی می شود.

در ارتباط های رسمی نیز یک برنامه دقیق تنظیم می شود، و با تشکیل جلسات اولیاء و مربیان، والدین از وضع آموزشی فرزندانشان مطلع می شوند. جلسات اولیا عمده تاً جنبه مثبت دارد، و بر عملکردها و مهارت های کودک تاکید می کند. ولی این امر موجب این نیست که از افشای نواقص کودک خودداری شود بلکه این جلسات برای رفع هرگونه مشکل در مورد کودک است. البته تفاوت های فردی کودک نیز، باید در هر حال مورد توجه والدین و مربیان قرار گیرد.

۹- الگو برداری غلط از فرهنگ غرب، منجر شده که شاد بودن کودکان را در آهنگ و موسیقی قرار دهیم. در حالی که شاد بودن تنها با موسیقی محقق نمی شود. شادی که در اثر موسیقی ایجاد می شود، شادی کاذب است که هیچ گونه رشد شخصیتی را برای کودک به دنبال نخواهد داشت.

استفاده از برجسب هایی با قهرمانان ملی و اسلامی و هدیه دادن آنان به کودکان جایگزین بسیار مناسب برای برجسب های فرهنگ غرب مانند باری، سیندرلا، باب اسفنجی، بت من وین تن و... است.

سه اصل مهم تربیتی کودک

ملاطفت، همراهی و تدریج، سه اصل مهم تربیتی است. هرگونه امری که منجر به تربیت کودک شود، باید با لطف و مهربانی همراه باشد؛ و در تمام مراحل، مربی و والدین باید همراه و هم پای کودک باشند.

همراهی کردن کودک در مراسم دینی، برای آنان بسیار لذت بخش و آموزنده است. برای مثال همراهی کردن آنان در نماز جماعت، مراسم عزاداری ها مراسم میلادیه و... البته بدون ایجاد سختی و فشار، برای آنان می تواند آموزش عملی مراسم دینی باشد.

اصل تدریج نیز از اصول مهم تربیتی است. کودک باید مرحله به مرحله با اصول تربیتی آشنا شود.

طبق حدیثی از امام باقر علیه السلام وارد شده است که: کودکان را از همان کودکی با احکام و عبادت آشنا کنید (البته به صورت تدریجی) به این صورت که در سن سه سالگی ذکر "لا اله الا الله" را به او آموزش دهید؛ سه سال و هفت ماه و بیست روز "محمد رسول الله"؛ چهار سالگی ذکر "صلی الله علیه و آله"؛ پنج سالگی دست چپ و راست را به او آموزش دهید؛ شش سالگی رکوع و سجود را، و هفت سالگی، وضو گرفتن را به آنان آموزش دهید. (قاسمی، ۱۳، ص ۲۹)

از این روایت به خوبی فهمیده می شود که اولاً بهترین زمان تربیت دینی و آموختن آموزه های دین از سه تا هفت سالگی است و ثانیاً آموزش امور دینی به صورت تدریجی و مرحله به مرحله باشد.

نتیجه گیری

تعلیم، اساس و بنیای است که قوام و پایداری دین، بر روی آن استوار است. جامعه بشری از طریق تعلیم می تواند از نابودی سرمایه های علمی پیشگیری کند. بنابراین تعلیم، یعنی انتقال اندوخته های علمی به دیگران، از مهم ترین عبادات، و واجبات کفایی است. بنابراین کسانی که اهلیت آموزش و تعلیم را دارند، واجب است آن را به دیگران برسانند.

خداوند متعال می فرماید: "وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ: "خداوند از مردمی که اهل علم و دانش هستند پیمان گرفت و به آنها فرمود باید محتوای آن را برای مردم تشریح کنید)". آل عمران (۱۸۷)

مهدهای قرآن مسئولیت تعلیم و تربیت دینی و اسلامی کودکان را بر عهده دارد و باید بتوانند این مسئولیتی را که خداوند به مسئولین و مدیران مهد های قرآن واگذار کرده، به نحو احسن انجام دهند. در این راه ممکن است چالش ها و مشکلاتی وجود داشته باشد که مانع فعالیت صحیح و دینی مهد ها شود؛ از جمله:

۱- عدم وجود برنامه ریزی کلان در آموزش قرآن به کودکان است

۲- عدم وجود نظام هماهنگ و کارآمد تربیت مربی.

۳- تاکید بیش از حد بر حفظ به جای انتقال مفاهیم قرآنی.

۴- عدم تناسب مفاهیم ارائه شده با سطح ادراک کودکان.

۵- روش ناکارآمد در آموزش قرآن.

۶- مناسب نبودن فضای آموزشی.

۷- عدم هماهنگی بین فرهنگ خانه و مهد قرآن.

۸- حقوق و مزایای پایین مربیان.

۹- وارد شدن فرهنگ غرب در مهد های قرآن... و...

اما با برطرف کردن این مشکلات تاحد ممکن می توان به رسالت حقیقی مهد های قرآن که پرورش کودکان اسلامی است، رسید.

ارائه ی برخی را هکارها می تواند منجر به رفع این آسیب ها شود؛ از جمله:

۱- واگذار امر بر برنامه ریزی مهد های قرآن به متولی واحد.

- ۲- انتخاب مربیان شایسته و لایق.
- ۳- دقت در برنامه محتوایی آموزش.
- ۴- استفاده از روش های خلاق در امر آموزش.
- ۵- ایجاد فضای آموزشی ایمن، تمیز و بهداشتی.
- ۶- هماهنگی بین والدین و مسئولین مهد در امر آموزش.
- ۷- حمایت مالی دولت و ارگان ها از مهد های قرآن.
- ۸- ارتباط رسمی و غیر رسمی مربیان با والدین.
- ۹- ترویج فرهنگ اسلامی از طریق پوشش اسلامی مناسب برای کودکان و استفاده از لوازم التحریر اسلامی -ایرانی در مهد های قرآن.

فهرست منابع

*قرآن کریم.

*نهج البلاغه.

۱- بانکی پور فرد، امیرحسین ، احمد قماشچی ، ۱۳۸۴ ، تعلیم و تربیت از دیدگاه مقام معظم رهبری ، ج ۱ ، نشر تربیت اسلامی ، چاپ دوم.

- ۲-بندرریگی، محمد، فرهنگ لغت، ج ۲، انتشارات علمی، چاپ مهارت.
- ۳-بهشتی، احمد، اسلام و تربیت کودکان، ۱۳۹۲، شرکت چاپ و نشر بین الملل، چاپ دوم.
- ۴-حجتی، محمد باقر، آداب تعلیم و تعلم در اسلام، ۱۳۶۷، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ سی و یکم.
- ۵-خلجی، حسن، محمد خانی، شیوه های نهادینه کردن حجاب در فرزندان.
- ۶-داوودی، محمد، نقش معلم در تربیت دینی، ۱۳۹۰، پژوهش گاه حوزه و دانشگاه، چاپ سوم.
- ۷-دهنوی، حسین، معلم موفق، ۱۳۸۱، انتشارات ظفر، چاپ چهارم.
- ۸-شعبان دخت، علی اصغر، تربیت کودک از منظر آموزه های دینی، ۱۳۹۰، ناشر مشهور، چاپ اول.
- ۹-شهید ثانی، منیة المرید، ۱۳۸۰، ناشر بوستان کتاب قم، چاپ پنجم.
- ۱۰-عیسی زاده، عیسی، خانواده قرآنی، ۱۳۹۱، موسسه بوستان کتاب قم، چاپ سوم.
- ۱۱-قاسمی، محمد علی، دوران طلایی تربیت، ۱۳۹۲، ناشر نور الزهراء، چاپ اول.
- ۱۲-قمی-صدوق-وفات ۱۳۸۱ ه ق -دارالشریف-ثواب الاعمال وعقاب الاعمال-ص-۲۰۱ چاپ دوم.
- ۱۳-کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ج ۱، ۱۳۹۲، ناشر دارالتقلین، چاپ سوم.
- ۱۴-اکرمی نوری، رضا، روانشناسی تربیتی، ۱۳۷۳، شرکت سهامی عام.
- ۱۵-معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، انتشارات ثامن، چاپ دیبا.
- ۱۶-مجله اینترنتی تحلیلی خبری عیار آنلاین.